

Profielwerkstuk

Het stappenplan, tips en ideeën

Ga je een profielwerkstuk maken?

Dan is orgaan- en weefseldonatie een goed onderwerp!

Hier vind je allerlei tips, bronnen en ideeën om een profielwerkstuk te maken.

Inhoud

1. Het profielwerkstuk
2. Onderwerpen, hoofdvraag en deelvragen
3. Bronnen
4. Tot slot

1. Het profielwerkstuk

Je gaat een profielwerkstuk maken over een thema binnen het profiel dat je volgt.

Je kunt je profielwerkstuk schrijven over organen, weefsels, het menselijk lichaam, donatie en transplantatie.

Voordat je begint...

a. Ga je het profielwerkstuk alleen, of in een groepje maken?

Ga je in een groepje werken? Zoek dan andere leerlingen die binnen hetzelfde profiel een werkstuk willen maken. Let erop dat je een groepje vormt waarin jullie elkaar aanvullen en goede afspraken kunnen maken.

b. Maak een goede planning

Je beschrijft een plan waarin staat wat je gaat doen, wanneer je dat gaat doen en hoeveel tijd dat volgens jou gaat kosten. Zo kun je voor jezelf al bedenken of je inderdaad ongeveer 80 uur aan het werkstuk gaat werken.

c. Maak een goede taakverdeling

Werk je in een groepje? Maak dan een taakverdeling.

Spreek af wie wat gaat doen.

Zorg ervoor dat iedereen ongeveer evenveel doet.

d. Een profielwerkstuk bestaat uit de volgende fasen:

1. Oriëntatiefase

Tijdens deze fase moet je,

- een onderwerp kiezen
- een hoofdvraag bedenken
- deelvragen bedenken
- informatiebronnen zoeken bij de deelvragen
- een inschatting maken of je onderzoek haalbaar is
- een planning maken

2. Informatiefase

Tijdens deze fase moet je,

- Een hypothese opstellen
- Je deelvragen aan de hypothese aanpassen
- Over je deelvragen informatie zoeken in bronnen
- De bronnen beoordelen op bruikbaarheid, betrouwbaarheid en representativiteit/geldigheid
- Met de informatie uit de bronnen antwoord geven op de deelvragen
- Interviews houden
- Proeven uitvoeren, metingen doen
- Gegevens verwerken en analyseren
- Gegevens interpreteren
- Conclusies trekken
- Het antwoord op de centrale vraag geven
- Het verslag schrijven

3. Presentatiefase

4. Beoordelingsfase

Bron: College voor examens

e. Het verslag moet uit de volgende onderdelen bestaan:

1. Een titelpagina
2. De inleiding: - enkele opmerkingen over het onderwerp
3. Beschrijving van het onderzoek
4. De uitkomsten van het onderzoek
5. De conclusies - de conclusies die uit de waarnemingen worden getrokken
6. Samenvatting: - een korte weergave van het onderzoek
7. Bijlagen: - literatuurlijst, plan van aanpak en logboek, eventueel: vragenlijst

Bron: College voor examens

Op <http://www.duo.nl/particulieren/staatsexamenkandidaat/vakinformatie/havo.asp> vind je een gedetailleerde omschrijving van de opzet van een onderzoek. Klik op de opzet van een onderzoek.

Je vindt er een stappenplan, tips en ideeën die je kunnen helpen bij het bedenken van het onderwerp, de hoofdvraag en deelvragen.

Ook vind je hier een nuttige bronnenlijst en gegevens van bedrijven en instellingen die interessant kunnen zijn voor je profielwerkstuk.

2. Onderwerpen, hoofdvraag en deelvragen

a. Een onderwerp kiezen

Ga je een profielwerkstuk maken over het menselijk lichaam, of orgaan- en weefseldonatie? Dan weet je al wat het onderwerp ongeveer is. Maar je kunt nog heel veel kanten op! Want er is veel over te onderzoeken en vertellen. Om een goed werkstuk te maken, moet je het onderwerp overzichtelijk houden. Kies een onderwerp dat je echt interessant vindt. Waar wil je meer over weten? En schrijven?!

Een paar voorbeelden:

- *Het maken van een keuze en registreren*

In Nederland moet je zelf je keuze laten vastleggen. Dit heet een toestemmingssysteem. Veel mensen doen dat niet, of twijfelen. De keuze is voor sommige mensen heel ingewikkeld. Mensen twijfelen bijvoorbeeld omdat zij het een eng idee vinden, of vanwege hun geloof. Je kunt uitzoeken waarom mensen wel of niet registreren. Je kunt ook onderzoek doen naar de twijfels die er zijn bij mensen. Of naar wat mensen eigenlijk weten over donatie.

Wil je de sociale en geografische kant onderzoeken, dan kun je je verdiepen in de verschillen per regio, per bevolkingsgroep, of per levensfase. Zijn er duidelijke verschillen in het percentage registraties? Ga dan op zoek naar een verklaring.

Voor sommige mensen verandert alles, wanneer ze zelf van dichtbij te maken krijgen met het onderwerp donatie en transplantatie.

Je kunt onderzoeken hoe vaak de keuze van mensen verandert en waarom.

- *Als er geen keuze gemaakt is*

Wanneer mensen vroeg overlijden en geen keuze hebben laten vastleggen, staan hun nabestaanden in een droevige periode voor diezelfde keuze. Ze moeten snel beslissen en moeten namens iemand anders beslissen.

Een lastig proces, maar hoe gaat dat precies?

- *De regels en het donorregistratiesysteem*

In Nederland moet je zelf je keuze registreren. Welke argumenten zijn hier voor en tegen? Wat levert het op en hoe doen andere landen dat? Wat zijn de effecten op de wachtlijst?

Er valt veel te onderzoeken over het systeem. En je kunt er van alles van vinden. Ook de procedure die beschrijft welke patiënt in aanmerking komt voor een donororgaan- of weefsel en wanneer is het onderzoeken waard. In Nederland gaat donatie anoniem. Je mag je organen niet verkopen. En zo zijn er meer regels. Je kunt voor- en nadelen onderzoeken, evenals de voor- en tegenstanders.

- *De biologische kant*

Je kunt niet alle organen en weefsels transplanteren. Terwijl je sommige organen en weefsels zelfs tijdens je leven kunt doneren. Verdriet en geluk liggen soms dicht bij elkaar. Bijvoorbeeld wanneer een vitaal persoon een auto-ongeluk krijgt en overlijdt, dan kan een patiënt op de wachtlijst voor een donororgaan geholpen worden wanneer de overledene organen en weefsels afstaat voor donatie. Medische kennis is daarbij natuurlijk erg belangrijk. De medische kenmerken van donor en ontvanger moeten direct onderzocht en vergeleken worden.

Er wordt natuurlijk ook onderzoek gedaan naar de medische mogelijkheden. Operaties verbeteren, donororganen langer goed houden, grotere kansen op aanslaan van een donororgaan, transplantatie van organen van dieren bij mensen; genoeg voorbeelden van medisch wetenschappelijk onderzoek, om de kans op slagen te vergroten.

Iedere transplantatieoperatie is anders. Er zijn immers grote verschillen per orgaan. Ook dit is een interessante biologische invalshoek.

- *De patiënt*

De meeste mensen die een orgaan of weefsel nodig hebben, staan op een wachtlijst. De kenmerken en lengtes van die wachtlijsten verschillen per orgaan of weefsel. Niet alle donororganen zijn geschikt, maar ook aan de patiënt worden medische eisen gesteld. Je kunt als roker dus niet zo maar nieuwe longen krijgen.

Je kunt het leven van een patiënt of groep patiënten onderzoeken. Waar hebben zij mee te maken?

- *De geschiedenis van orgaandonatie*

Donatie is een veelbesproken, ingewikkeld en maatschappelijk thema. De maatschappelijke discussie, regelgeving en medische ontwikkelingen kennen dan ook een bijzondere geschiedenis. Dit leent zich prima voor een werkstuk waarin je het thema donatie plaatst in de verschillende tijdsgeesten.

b. Een hoofdvraag bedenken

Misschien wel het belangrijkste onderdeel van je profielwerkstuk:

de hoofdvraag. Wat wil je precies te weten komen? Neem de tijd voor de hoofdvraag.

Overleg goed met je groepje en/of je begeleider.

Let erop dat je de hoofdvraag duidelijk formuleert. Het moet een vraag zijn die je kunt beantwoorden. Je moet het wel kunnen onderzoeken.

Er zijn verschillende soorten onderzoek mogelijk.

- *Onderzoek naar een verschijnsel of gebeurtenis*

Je beschrijft een situatie, proces of ding. Bijvoorbeeld: Hoe ziet het besluitvormingsproces voor donorregistratie eruit?

Wat zijn de meest voorkomende twijfels over donorschap op dit moment en waarom?

Hoe zit de publiekscampagne 'Ja of Nee' in elkaar?

- *Onderzoek naar een maatschappelijk vraagstuk*

Je probeert ook je eigen mening te verwoorden. Bijvoorbeeld: Is betaald donorschap moreel aanvaardbaar? Wat vind ik van het Nederlandse registratiesysteem? Waarom gaat donatie anoniem? Verschilt het registratiepercentage per bevolkingsgroep en waarom? Welke sociaal-maatschappelijke aspecten spelen een rol bij het besluit over registratie? Hoe staat het met het kennisniveau over donatie in Nederland?

- *Onderzoek naar een probleem.*

Je gaat op zoek naar een manier om een bepaald probleem op te lossen. Bijvoorbeeld: Hoe kan een campagne ervoor zorgen dat er meer donoren komen? Hoe kan de informatievoorziening over donatie verbeteren? Hoe kun je de houdbaarheid van organen verhogen? Hoe kun je orgaantransport verbeteren?

c. Deelvragen bedenken

Om een antwoord op de hoofdvraag te vinden kun je deelvragen bedenken. Met deze vragen kun je kleine delen beantwoorden. Probeer meerdere deelvragen te bedenken, zodat je met de antwoorden op die vragen stukjes van de hoofdvraag kunt beantwoorden. Als een antwoord op de deelvraag niet helpt bij de beantwoording van de hoofdvraag, moet je een andere deelvraag verzinnen. Stel dat je als hoofdvraag hebt bedacht: Zullen er in de toekomst meer donoren zijn? Handige deelvragen kunnen dan zijn: Hoeveel donoren zijn er nu? Waarom worden mensen (geen) donor en gaan die redenen veranderen?

3. Bronnen

Je moet informatie gaan verzamelen. Waar doe je dat? Op internet is natuurlijk veel te vinden. Maar je kunt ook kranten, boeken en tijdschriften gebruiken. Ook kun je mensen interviewen, enquêtes afnemen of bij een bedrijf op bezoek gaan. Op de volgende pagina vind je enkele tips. Gebruik ook de beeldbank van DonorWise voor informatie en afbeeldingen!

Nederlandse Transplantatie Stichting

<http://www.transplantatiestichting.nl/>
<https://www.jaofnee.nl/>
<http://www.donorregister.nl/>
<http://www.youtube.com/donorvoorlichting>

Bedrijven en instellingen

Nederlandse Transplantatie Stichting: info@donorwise.nl
<http://www.nierstichting.nl/nieren/nierziekten/transplantatie>
<http://www.lwtv.nl/>
<http://dialyse.venvn.nl/>
<http://www.sportentransplantatie.nl/>
<http://www.transplantatievereniging.nl/>

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/orgaandonatie>

LeerWiki

http://www.leerwiki.nl/Politiek_over_actieve_donorregistratie

http://www.leerwiki.nl/Donor_worden_en_organen_afstaan

http://www.leerwiki.nl/Hoe_werken_je_nieren

Kennislink

<http://www.kennislink.nl/publicaties/betere-communicatie-meer-donoren>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/cicero-8-maart-2002-weefseltype-telt-maar-niet-alleen>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/puzzelen-met-donororganen>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/orgaandonatie-waarom-niet>

SchoolTV.nl

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20051109_transplantatie01

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20040319_donor01

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20111117_nierziekte01

Overige

<http://www.scholieren.com/artikel/2178/recycle-je-organen>

4. Tot slot

Met de verzamelde informatie ga je de deelvragen beantwoorden.

Overleg met je groepje wat de conclusies zijn.

Orden de informatie en de conclusies.

Zorg voor een logische volgorde.

Neem ook even de tijd om je profielwerkstuk netjes te maken.

Gebruik afbeeldingen als die het verhaal ondersteunen.

Zorg voor duidelijke kopjes en titels bij de afbeeldingen, grafieken en tabellen die je gebruikt.

Succes met je profielwerkstuk!

